

Literatuurlijst Seksueel Grensoverschrijdend Gedrag (in de sport)

Hieronder bieden wij een beknopte literatuurlijst aan rond het thema seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het betreft een niet exhaustief overzicht van toegankelijke lectuur, die een inleiding geeft omtrent de thematiek vanuit verschillende invalshoeken, zowel algemeen als met een link naar de sportcontext. Een trainer, bestuurslid, begeleider, ouder of sporter kan zich zo een beter (genuanceerder) beeld vormen. Achteraan gaat een nog uitgebreidere referentielijst.

Soort	Algemeen	Sportspecifiek
Website	<ul style="list-style-type: none"> In Veilige Handen Project in Nederland, met een toolkit voor verenigingen en o.a. een DVD als hulpmiddel om het gesprek aan te gaan over het voorkomen van seksueel misbruik van minderjarigen binnen vrijwilligersorganisaties. <i>zie voorstukje op You Tube</i> Sensoa Feiten en cijfers over seksueel grensoverschrijdend gedrag. Informatie over instrumenten en seksuele vorming. 	<ul style="list-style-type: none"> IOC – Internationaal Olympisch Comité In 2007 stelde de medische commissie van het IOC een 'consensus statement on sexual harassment and abuse in sport' op, en ontwikkelde educatieve programma's voor sporters, coaches en sportbestuurders. NOC*NSF Project Seksuele Intimidatie in de Sport Sinds 1997 ontwikkelt NOC*NSF, in samenwerking met de sportbonden, preventief, repressief en curatief beleid rond seksuele intimidatie in de sport. Zo beheren zij een nationale hulplijn voor slachtoffers, beschuldigen en omstaanders en ontwikkelden ze voorlichtingsmateriaal voor verschillende doelgroepen.
Autobiografie - Getuigenis	<ul style="list-style-type: none"> 'Mijn meneer'. Ted Van Lieshout In 1966 beleefde kinderboekenschrijver en -illustrator Ted van Lieshout een liefdesrelatie met een man van in de dertig. Hij was nog een kind. Wat begon als een vriendschap, eindigt in misbruik. 'Waarom Pierre dood moest'. Alfred & Olivier Ka Olivier heeft ruimdenkende ouders die bevriend zijn met de vrijdenkende priester Pierre. Olivier en Pierre hebben een bijzondere band. Tijdens een zomerkamp vraagt de priester, de dan twaalf jaar oude, Olivier om hem te strelen. Het blijft bij één keer, maar deze "gebeurtenis" heeft Olivier getraumatiseerd. Pas vele jaren later blijkt hoezeer het invloed heeft gehad. 'Waarom Pierre dood moest' is het autobiografische verhaal van scenarist Olivier Ka. Het resultaat is een magistrale vertelling die intiem is en ver weg blijft van sensatiezucht. 	<ul style="list-style-type: none"> 'Je ogen verraden je'. Steven van der Hoeven Steven van der Hoeven groeit op als één na jongste in een christelijk gezin van acht kinderen. Zijn moeder verdeelt haar aandacht zo goed en zo kwaad als het kan, maar het blijft voor iedereen vechten om een plek. Uiteindelijk biedt een vriend van de familie uitkomst voor de twaalfjarige Steven. Wat begint als een toevluchtsoord voor exclusieve aandacht, ontaardt in een ongezonde relatie. Met verstrekende gevolgen. 'Je ogen verraden je' is een eerlijk opgeschreven en onthutsend waargebeurd verhaal van een jongen die ten prooi viel aan een pedoseksueel. Getuigenissen over seksueel misbruik in de sport De Standaard – 21 april 2012 (pdf): getuigenis over het misbruik door een turnleraar bij een turnclub in Sint-Pieters-Leeuw. Humo – 15 februari 2011: getuigenissen over misbruik door een trainer bij een atletiekclub in Beerse. Jong (EO-Nederland) – 23 en 30 mei 2012: Bark werd jarenlang seksueel misbruikt door zijn voetbaltrainer, die geraffineerd tewerk ging om het vertrouwen van Bark stapje voor stapje te winnen... Deel 1 – Deel 2

Belangrijk! Door te klikken op de in het blauw onderlijnde tekst opent u een weblink of pdf-bestand en bekomt u meer informatie.

<p>Wetenschappelijke literatuur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ‘De grote kindervriend’. Child Focus (pdf) <p>De meeste kindermisbruikers zijn mannen die als “grote kindervriend” bekend staan en niet enkel het vertrouwen van de kinderen, maar ook dat van hun ouders weten te winnen. Dat blijkt uit onderzoek van de Universiteit Gent, op vraag van Child Focus. Er werden 363 dossiers geanalyseerd, waarvan twee derde gerechtelijke dossiers.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ‘Spoilsports. Understanding and preventing sexual exploitation in sport’, Celia Brackenridge <p>Sexual exploitation in sport is a problem that has beset both male and female athletes privately for decades but which has only recently emerged as a public issue. Spoilsports is the first comprehensive review of this issue, integrating pioneering academic research, theoretical perspectives, and practical guidelines.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ‘De andere kant van de medaille’, Marianne Cense <p>In dit onderzoek naar seksuele intimidatie binnen de sportwereld wordt ingegaan op de kansen op seksuele intimidatie in de sport, de gevolgen voor de slachtoffers, de drempels om erover te praten en de signalen van seksuele intimidatie.</p>
<p>Preventie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ‘Kan je een geheim bewaren?’, Peter De Waele <p>Peter De Waele, voormalig hoofd van de cel Pedofilie van de Federale Gerechtelijke Politie Brussel, laat de lezer mee kijken hoe de gerechtelijke politie pedofilie bestrijdt en welke impact deze verhalen hebben op politiemensen. Maar dit boek laat ook zien wie pedofielen zijn en hoe ze te werk gaan, en geeft concrete tips aan ouders om hun kind weerbaarder te maken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ‘Doktertje spelen...? Over lichamelijke en seksualiteit bij jonge kinderen’. Bieke Detavernier et al. <p>De auteurs zijn allen verbonden aan het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling te Antwerpen, en hebben jarenlange ervaring met kinderen die seksueel ongepast gedrag stellen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ‘Seksuele intimidatie in de sport: de praktijk bezien, het beleid beoordeeld’. NOC*NSF (pdf) <p>In de afgelopen twee decennia heeft de sportwereld in Nederland en ook internationaal de eerste stappen gezet om seksuele intimidatie aan de orde te stellen en om slachtoffers, beschuldigen en andere betrokkenen bij te staan. Dit artikel geeft een inzicht in de bevindingen van twee onderzoeken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ‘Prevention of sexual and gender harassment and abuse in sports: Initiatives in Europe and beyond’. Deutsche Sportjugend (pdf) <p>Catalogus met goede praktijken rond onderzoek, beleid, sensibilisering, educatie, training, preventie, beschermingsmaatregelen, monitoring... in de sport.</p>
<p>Hulpverlening aan slachtoffers en daders</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een uitgebreid overzicht van boeken voor kinderen, adolescenten, volwassenen en hulpverleners: www.vkantwerpen.be/literatuur.php • ‘Ik beken. Plegers van zedenfeiten geportretteerd’, Kris Vanhoeck <p>Gelukkig luistert de samenleving eindelijk naar de slachtoffers van seksueel misbruik en hun familieleden. Maar het is ook belangrijk dat we de plegers van de zedenfeiten niet uit het oog verliezen. Zijn het de monsters zoals ze vaak worden afgeschilderd? Hervallen ze een voor een? Praten ze allemaal hun misbruik goed of hebben ze genuanceerde meningen? We weten het niet. Hun spreken wordt op voorhand als onbelangrijk of immoreel van tafel geveegd. ‘Ik beken’ laat plegers aan het woord. 26 zedendelinquenten laten hun stem horen en geven hun visie op de feiten en de oorzaken, op de ernst ervan en op de mogelijkheden van herstel.</p>	

Referentielijst

Alexander, K., Stafford, A. & Lewis, R. (2011). *The Experiences of Children Participating in Organized Sport in the UK*. London: NSPCC.

Boom, A. ten en M. Lammers (1998). *De omgang met (vermoedens van) seksuele intimidatie in de sport. Handboek voor de vertrouwensadviseur*. NOC*NSF, Arnhem

Brackenridge, Celia (2001). *Spoilsports - Understanding and Preventing Sexual Exploitation in Sport*, Routledge

Cense, M., (1997). *Rode kaart of carte blanche. Onderzoeksrapport risicofactoren voor seksuele intimidatie en seksueel misbruik in de sport*. Transact.

Cense, M. (1998). *De andere kant van de medaille - seksuele intimidatie in de sport*. Transact ISBN: 9072127307

Cense, M. & Brackenridge, C. H. (2001). *Temporal and developmental risk factors for sexual harassment and abuse in sport*. European Physical Education Review, 7(1), 61 - 79.

Chroni, S. & Fasting, K. (2009). *Prevalence of male sexual harassment among female sport participants in Greece*. Inquiries in Physical Education & Sport, 7(3), 254 - 262.

De Rycke L., Vanobbergen B., van den Akker D. & Cnudde H. (2011). *Geweld, gemeld en geteld. Aanbevelingen in de aanpak van geweld tegen kinderen en jongeren*. Brussel: Kinderrechtencommissariaat.

Deutsche Sportjugend im Deutschen Olympischen Sportbund e.V. (2012). *Prevention of sexual and gender harassment and abuse in sports, Initiatives in Europe and beyond*. Available at <http://www.dsj.de/childprotection>

European Commission (2007). *White paper on Sport*. Available at http://ec.europa.eu/sport/white-paper/white-paper_en.htm

Fasting, K., Brackenridge, C. H. & Sundgot-Borgen, J. (2004). *Prevalence of sexual harassment among Norwegian female elite athletes in relation to sport type*. International Review for the Sociology of Sport, 39(4), 373 - 386.

Fasting, K., & Brackenridge, C. H. (2009). *Coaches, sexual harassment and education*. Sport, Education and Society, 1, 21 - 35.

Fasting, K., Chroni, S., Hervik, S.-E. & Knorre, N. (2011). *Sexual Harassment in Sport towards Females in three European Countries*. International Review for the Sociology of Sport, 46(1), 76 - 89.

Hartill, M. (2009). *The sexual abuse of boys in organized male-sports*. Men and Masculinities, 12(2), 225 - 249.

Belangrijk! Door te klikken op de in het blauw onderlijnde tekst opent u een weblink of pdf-bestand en bekomt u meer informatie.

Hartill, M. & Prescott, P. (2007). *Serious Business or "Any Other Business"? Safeguarding and Child Protection Policy in British Rugby League*. Child Abuse Review, 16, 237 - 251.

International Olympic Committee (2007). *Consensus statement on "sexual harassment & abuse in sport"*. Lausanne, 8 februari 2007. Available at: http://www.idrottsforum.org/push/IOC_ABUSE.pdf

Norwegian Olympic and Paralympic Committee and Confederation of Sports (2010). *Guidelines to prevent sexual Harassment and Abuse in Sport*. Available at http://www.idrett.no/tema/lover/retningslinjer/Documents/BROSJYRE_seksuell%20trakassering_ENGELSK_WEB.pdf

Panathlon International (2004), *Panathlonverklaring over ethiek in de jeugdsport*, Gent, 24 september 2004. Beschikbaar op www.panathlonvlaanderen.be of www.sportopjongerenmaat.be

Safeguarding Youth Sport: <http://safeguardingyouthsport.eu/>

Serkei, B., Goes, A. & de Groot, N. (2012). *Van blind vertrouwen naar verantwoord beleid*. Utrecht: MOVISIE.

Sport met Grenzen: http://www.ethicsandsport.com/sport_met_grenzen

Toftegaard-Nielsen, J. (2001). *The forbidden zone: Intimacy, sexual relations and misconduct in the relationship between coaches and athletes*. International Review for the Sociology of Sport, 36(2), 165 - 182.

United Nations Children's Fund (2010). *Protecting children from violence in sport: A review with a focus on industrialized countries*. Available at http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/violence_in_sport.pdf

Van der Hoeven, Steven (2011), *Je ogen verraden je*, Nieuw Amsterdam ISBN: 9789046811504

Vertommen, T. (2011). *Analyse van het meldpunt voor seksuele intimidatie in de sport*. Arnhem: NOC*NSF.

Vertommen, T. & Schipper-van Veldhoven, N. (2012). *Over de grens: seksuele intimidatie in de sport begrijpen en voorkomen*. In Schipper-van Veldhoven, N., Palen, H. van der, Kerk J. van der & Schuijers, R. (Eds). *Goud in elk kind, Jeugdsport in een pedagogisch perspectief*. Deventer: ...daM Uitgeverij: 127-138.

WomenSport International (1994). *The Sexual Harassment Task Force: Brochure on Sexual Harassment and Abuse in Sport*. Available at http://www.sportsbiz.bz/womensportinternational/taskforces/harassment_brochure.htm

WomenSport International (2004). *WSI Position Statement. Sexual Harassment and Abuse of Girls and Women in Sport*. Available at http://www.sportsbiz.bz/womensportinternational/taskforces/wsi_position_statement.htm

Belangrijk! Door te klikken op de in het blauw onderlijnde tekst opent u een weblink of pdf-bestand en bekomt u meer informatie.